

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolunnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

W dzisiejszym urzędowym Dzienniku Gazety Lwowskiej wyszło odmienne obwieszczenie o stacyach i czasie na tegoroczne zakupienie ogierów przydatnych w stadach c. k. eraryum wojskowego. Lwów, 14. lipca 1857.

Lwów, 11. lipca. Dnia 15. lipca r. b. wyjdzie i rozesłana zostanie z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część VII. oddziału I. z r. 1857 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

Nr. 87. Konwencya addycjonalna między Austryą i Belgią do traktatu austryacko-belgijskiego z dnia 16. lipca 1853 r., w przedmiocie wzajemnego wydawania zbrodniarzy.

Nr. 88. Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 28go kwietnia 1857 r., obowiązujące w krajach koronnych powszechnego terytorium celnego, wyjąwszy Węgry, Siedmiogród, województwo Serbskie z banatem Temeskim, Krocacy i Sławonię, tudzież Pogranicze wojskowe, dotyczące zmian kontroli towarów.

Nr. 89. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 2. maja 1857 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, którem objaśnia się przepis §. 150 patentu cesarskiego z dnia 3. maja 1853 r. (Dziennika praw państwa nr. 81) w przedmiocie przybierania biegłych w górnictwie asesorów do obrad w senatach górniczo-sądowych.

Nr. 90. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 5. maja 1857 r., obowiązujące w Dalmacyi, o wolnem od cła postępowaniu z towarami, przeznaczonemi do przyrzadzenia lub na sprzedaż niepewną.

Nr. 91. Traktat handlowy między rządem Jego c. k. Apost. Mości i Bejem Tunetu.

Nr. 92. Traktat rządowy między Austryą, Belgią, Francją, Wielką Brytanią, Hanowerem, Meklenburgią Skwierzyńską, Oldenburgiem, Niderlandami, Prusami, Rosją, Szwecją, tudzież miastami anzeatyckimi Lubeką, Bremą i Hamburgiem, i Danią, w przedmiocie zniesienia cła zundskiego.

Nr. 93. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 7. maja 1857 r., obowiązujące w krajach koronnych: w Węgrzech, Siedmiogrodzie, Krocacy i Sławonii, województwie Serbskiem i banacie Temeskim, mocą którego wydaje się objaśnienie rozporządzenia, obwieszczonego dla rzeczonych krajów koronnych w części XVI. nr. 53 Dziennika praw państwa z roku 1855, względem założenia i utrzymania części dróg eraryalnych, posady przecinających.

Nr. 94. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 7. maja 1857 r., obowiązujące w Dalmacyi, o upoważnieniu urzędów i władz do zastosowania uwolnień celnych w taryfie celnej dalmatyńskiej przyzwolonych.

Nr. 95. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i skarbu z dnia 8. maja 1857 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, mocą którego obwieszcza się zezwólone najtęskawiej rozciągnięcie najwyższego postanowienia z dnia 3. lutego 1856 r., względem postępowania z wdowami i sierotami po lekarzach, chirurgach i dozorcach przy chorych, w użyciu przeciw epidemii cholery zmarłych, także na podobne przypadki podczas epidemii duru (tyfus).

Nr. 96. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 12. maja 1857 r., obowiązujące w krajach koronnych: w Węgrzech, Krocacy i Sławonii, województwie Serbskiem wraz z banatem Temeskim i w Siedmiogrodzie, dotyczące uwolnienia dochodu od podatku dochodowego w klasie III, gdzie ogólny dochód roczny nie przenosi sumy złotych reńskich trzechset.

Nr. 97. Rozporządzenie ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 14. maja 1857 r., obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których obwieszczone została najwyższa ustawa o domokrażtwie z dnia 4. września 1852 r., o dozwoleniu handlu domokrażtnego obrazami świętych na szkle malowanemi, tudzież wyobrażeniami ptaków naśladowanemi za pomocą piór naturalnych, na papierze naklejanych.

Nr. 98. Cesarski patent z dnia 17. maja 1857 r., w przedmiocie regulacji spólnych stosunków posiadłości gruntowej, istniejących między dawnymi dominiami i ich byłymi poddanymi i zobowiązanymi od gruntu w królestwie Krocacy i Sławonii, z wyjątkiem politycznego powiatu Csakathurn, tudzież w powiatach Illok i Ruma, należących do obrębu administracyjnego województwa Serbskiego i banatu Temeskiego, równie też w przedmiocie przeprowadzenia kommasacyi.

Nr. 99. Rozporządzenie ministerstwa finansów i handlu z dnia 18. maja 1857 r., obowiązujące w krajach koronnych powszechnym związkiem celnym objętych, o postępowaniu celnym z minią (czernym niedokwasem ołowiu), tudzież z tuczą cynkową.

Nr. 100. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22go maja 1857 r., mocą którego ustanowione zostają dla Lwowa godziny do podniesienia protestów wekslowych z powodu niewypłaty.

Lwów, 26. czerwca. Ministeryum oświecenia przyznało dekretem z 20. b. m. l. 6082 utrzymywanej przez luterską gminę we Lwowie szkole pastorału, złożony z trzech klas i z tyluż nauczycieli, upoważnienie rozciągnąć swą naukę na cały zakres głównej szkoły o czterech klasach, a przeto swym publicznym, jako też egzaminowanym prywatnym uczniom wyznania ewangelickiego, wydawać prawomocne, i względem przyjmowania do szkół średnich uzdolniające świadectwa, co się niniejszem podaje do wiadomości publicznej.

Ponieważ ukończone z dobrą klasą studia w szkołach leśnictwa w Weiswasser w Czechach i w Aussee w Morawii są dostateczną rękojmią uzdolnienia do podrzędnej służby administracji leśnej, przeto c. k. ministeryum spraw wewnętrznych uwolniło dekretem z 27. czerwca b. r. l. 4582/176 od składania egzaminu przepisane ministerjalnem rozporządzeniem z 16go stycznia 1850 (Dzień. ust. państwa nr. 63) tych uczniów, którzy na rzeczonych szkołach leśnictwa z dobrą klasą ukończyli dwuletni kurs naukowy, co się niniejszem podaje do wiadomości publicznej.

Lwów, dnia 1. lipca 1857.

Sprawy krajowe.

(Wyjazd Króla pruskiego. — Pobyt księcia Modeny. — Przepisy względem straży leśnej i myśliwskiej.)

Wiedeń, 10. lipca. J. M. Król pruski odjechał ztąd dziś o godzinie 10 przed południem. Jego c. k. Apost. mość miał tego dnia na sobie mundur król. pruskiego pułku grenadyerskiego Cesarza Franciszka. J. M. Cesarz siedział po lewej ręce J. M. Króla w powozie otwartym, parokonnym i odprowadzał gościa i dostojnego wuja swego. Król pruski miał na sobie mundur c. k. pułku swego huzarskiego. — W świetnie przyozdobionym dworcu kolei żelaznej, obok ustawionej kompanii pieszej c. k. pułku Airoldi odgrywała banda muzyczna podczas odjazdu J. M. Króla pruski hymn narodowy. Przydzieleni do służby J. M. Króla oficerowie cesarscy: fml. i komendant korpusu armii książę Edmund Schwarzenberg, pułkownik Philippowic i rotmistrz hr. Szapary z c. k. korpusu adjutantów będą mieli zaszczyt asystować J. M. Królowi i w dalszej podróży.

Najjaśniejszy Pan odwiedził dziś Jego królewicz. Mość księcia z Modeny, który później udał się do Schönbrunn, a dnia jutrzejszego wybiera się w podróż do Cieplie. Jego królewicz. Mość chorował tej zimy bardzo niebezpiecznie, lecz teraz zupełnie już wyzdrowiał.

— Następujące rozporządzenie ministeryalne z 1. lipca r. b. przepisuje warunki pod jakim wstępujący w służbę leśną i do straży myśliwskiej przyjętym być powinien.

Ponieważ sprawa publiczna wymaga koniecznie, ażeby istotne prawa połączone z przysięgą dla służby strzeżenia lasów według §§. 53 i 54 ustawy o leśnictwie z 3. grudnia 1852, i z przysięgą dla straży myśliwskiej według §§. 3 i 4 rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z 2. stycznia 1854

przyznawano tylko osobom godnym zupełnie zaufania, tedy rozporządza się na mocy nadanego przez Jego c. k. apostolską Mość postanowienia z dnia 14. czerwca 1857, co następuje:

§. 1. *Powszechne warunki odbierania przysięgi.* Do służby strzeżenia lasów i polowania mogą władze polityczne odbierać przysięgę tylko od osób w niczem niepoślakowanych.

§. 2. *Szczególne warunki.* Do odebrania przysięgi dla służby strzeżenia lasów i polowania potrzebny jest także albo:

- z dobrą klasą złożony egzamin ogólny (*Staatsprüfung*) na urzędników leśnictwa i techniki, albo
- skończony wiek 20 lat.

§. 3. *Powody wykluczenia.* Osoby, które są obwinione o jaką zbrodnię, o popełniony przeciw osobie drugiego gwałt, albo o podobne przestępstwo, następnie obwołane o wykroczenie wynikające z chęci zysku lub przeciw moralności publicznej, albo które tylko dla niedostateczności dowodów zostały uwolnione od kary, nakoniec osoby, które za jakie inne przekroczenia prawa były skazane przynajmniej na sześciomiesięczny areszt, nie mogą być przypuszczone do przysięgi na urzędników strzeżenia lasów i polowania, bez osobnego od politycznej władzy pozwolenia, które tylko w przypadkach godnych uwzględnienia wydawać należy.

§. 4. Przypuszczenie do złożenia przysięgi może być odmówione za słabość w dostrzeganiu i spamiętaniu, za nałóg do opilstwa, gry, bijatyki i excesów, za podejrzenie o przekupstwo lub przemytnictwo, w ogóle za takie wady fizyczne lub moralne, które według zdania władz czynią nieudolnym albo całkiem niezdatnym do wykonywania służby nadzorowania lasów i polowania z prawem osoby urzędowej i straży cywilnej.

§. 5. Osoby zaprzysiężone do służby strzeżenia lasów i polowania, w przypadku zajścia jednego z powodów wyrażonych w §. 3. tracą na mocy ustawy uzyskane przysięgą prawa osoby urzędowej i straży cywilnej.

Zresztą utrata tych praw może być zasadzona według przepisów §. 4 za nastąpienie ułomności fizyczne lub moralne.

§. 6. Powołane do odbierania przysięgi najniższe władze polityczne mają także wyrokować o przypuszczeniu do złożenia przysięgi i względem utraty praw nabytych zaprzysiężeniem (§. 5).

Przeciw tym wyrokom pozwolony jest prawny rekurs według przepisów §. 77. ustawy o leśnictwie.

§. 7. Każdemu zaprzysiężonemu do służby leśnictwa i polowania należy wydać pisemne potwierdzenie złożonej przysięgi, które mu za legitymację służyć będzie.

§. 8. Najniższe władze polityczne mają prowadzić dokładne rejestra wszystkich znajdujących się w ich okręgu osób, zaprzysiężonych do służby leśnictwa i polowania i utrzymywać je ciągle w ewidencji.

Służbowodawcy albo ich zastępcy obowiązani są pod karą od 2 do 10 r. m. k. donieść najdalej w przeciągu sześciu miesięcy przynależnej władzy politycznej o każdej zmianie zaszczej między swymi zaprzysiężonymi urzędnikami leśnictwa i polowania.

Ameryka.

(Stan rzeczy w Meksyku.)

Z stolicy Meksyku piszą do pruskiej korespondencji pod dniem 2. czerwca: „Mimo zupełnego spokoju w całym kraju, nieustają przeciw tajemne zabiegi aby nową rewolucją obalić dzisiejszy stan rzeczy. Dopiero przed kilką dniami odkryto nowy spisek i uwięziono 21 sprzysiężonych, którzy natychmiast surowej popadli karze. Wysłano wszystkich w kajdanach do Acapulco, z kąd odejdą do jednego z więzień w Niższej Kalifornii. Mówią prócz tego, że dawny dowódca powstania generał Santiago Vidauri przebywa obecnie w stolicy, już to aby osobiście porozumieć się z prezydentem generałem Commonfort, już aby oczyścić się z podejrzenia, że popiera skrycie plan oderwania prowincji północnych. Co do nieporozumienia z Hiszpanią postępuje rząd na pozor bez wszelkiej troski i obawy, głosząc że paryskie doniesienia od Lafragui wróżą najniewątплиwsze załatwienie sporu. Mimo to trwają zaciągi do nowych pułków, lubo zupełny brak środków pieniężnych. Wiadomość jakoby rząd starał się długimi układami zaciągnąć pożyczkę w północnej Ameryce nie zdaje się zupełnie płonną. Wyświeci tu najlepiej najbliższe zebranie się kongresu w Washingtonie. Tymczasem załatwiono już podobno nieporozumienie z Anglią u angielskiego konzula Barrow, któremu gubernator z Xalisco odjął exequatur. Poseł angielski zgadza się na wyjaśnienie otrzymane od rządu meykańskiego. Postępowanie gubernatora otrzymało jak wiadomo pochwałę Izby i najwyższego trybunału państwa. Nową kontrybucją z uchwał ministra Iglesias spodziewają się polepszyć choć w części finansowe położenie kraju.“

Hiszpania.

(Sprawy w Kortezech. — Proklamacje demokratyczne. — Doniesienia z Portugalii. — Wiadomości bieżące. — Bandy. — Buntownicze pamflety.)

Madryt, 2. lipca. Na posiedzeniu Korteżów z 1. lipca odrzucony został wniosek pana *Garcia Ochoa* względem zniesienia pensji przyzwolonych za akta rewolucyjne 45 głosami przeciw 32. — Banda Karoliny składała się z 70—80 zbrojnych. Ci ludzie rozdawali proklamacje demokratyczne i zapraszali równomyślących do udziału. — Jak zapewniają, jest życzeniem Królowy, ażeby Msgr.

Claret zajął się wychowaniem księżniczki Asturyi. Tymczasowo jednak zatrzyma ten pałac jeszcze swoją stolicę arcybiskupią w koloniach. — *Espana* utrzymuje, że dla zgonu Infantki Anny portugalskiej, margrabinę Loule, zamysła margrabia usunąć się od spraw publicznych. Gabinet portugalski znajduje zawsze wierną pomoc w Kortezech. W Portugalii robią wszelkie przygotowania do zaślubin królewskich.

Dziennikowi *Pays* pisze korespondent madrycki pod dniem 7. lipca: „Wspominaliśmy wczoraj o zaburzeniach w południowej Hiszpanii. Dziś dowiadujemy się, że w istocie banda z 25 ludzi napadła w przesmykach Sierry Moreny z zasadzki na szybkoż i popaliła wszystkie pakiety. Wysłano jednak silną pogon za nią i niema już z tej strony żadnej obawy. Prócz tego słychać, że potajemnie obiegają buntownicze pamflety wymierzone przeciw osobie Królowy. Gabinet postanowił wysledzić autorów tych nienawistnych manifestacyi i ukarać przykładowo. — Posiedzenia Korteżów zostaną niezawodnie wkrótce zawieszane, gdyż liczba obecnych w Madrycie deputowanych nie jest dostateczna do powzięcia ważnej uchwały.“

Anglia.

(Nowiny dworu. — Przegląd wojska. — Księżna Orleańska przybyła. — Królowa Audhy przyjmowana u dworu.)

Londyn, 7. lipca. Królowa, księż Albert, najstarsza Królowa, księż Pruski Fryderyk Wilhelm, hrabia Flandryi i księżniczka belgijska Charlotte udadzą się jutro do obozu pod Aldershot, gdzie Królowa odbędzie przegląd stojącego tam wojska. Także księż Cambridge będzie obecny. Dowództwo nad wojskiem obejmie przy tej sposobności generał-major Earl Cardigan.

Do dworu przybyli przedwczoraj wieczór z Ostendy księżna Orleanu, hrabia Paryża i księż Chartres, a na drugi dzień w południe odjechali dalej do Claremontu.

Wczoraj miała zaszczyt Królowa matka z Audhy, w towarzystwie następcy tronu, syna Króla Audhy, i brata jego, składać uszanowanie swoje Królowej Anglii. Z udzielenia tej długo upraszanej audyencyi wnoszą, że rząd angielski radby w tej chwili unikać wszystkiego, coby mogło urazić krajowców Indyi a mianowicie książąt indyjskich. Królewska familia Audhy udawała się do pałacu Buckingham w towarzystwie swego zaufanego agenta (pochodzenia indyjskiego), który służył za tłumacza. Jedną tylko zachodziła trudność, a to, że Królowa matka nie chciała pokazać się bez zastony; ale Królowa Wiktorya dozwoliła jej łaskawie zatrzymać zastonę. Królowa matka, otoczona liczną świtą, doręczyła sama Jej Król. Mości własnoręczny list swego syna, Króla Audhy.

Pruski kraj.

(Uprawa stepów gaskońskich. — Beranger. — Hanu w utarczce z Kabylami oficerowie.)

Paryż, 7. lipca. *Monitor* ogłasza dziś ustawę, która ministrowi spraw wewnętrznych otwiera kredyty dodatkowe w kwocie 3,549.000 fr. na rok 1857; a dalej zawiera ustawę względem uprawy stepów w Gaskonii. Jeśli gminy niechęcą same podejmować tych robót, nastąpi to kosztem państwa, ale odnośne wydatki niemają przechodzić 6 milionów franków. Stepy te używane dotąd tylko na pastwiska i łąki, mają być po części zamienione w pola orne, a po części zasiane lasami.

Na wiadomość o niebezpiecznej słabości Berangera posłała Cesarzowa, jak donosi *Constitutionnel* swego sekretarza, pana Damas-Binard, by wyraził sławnemu pacjentowi najszczersze jej współczucie. Pomimo delegliwych cierpień pragnął Beranger przyjąć natychmiast posłannika Cesarzowy. Leżąc na sofie, blade, z zamkniętymi napół oczyma, uściskał panu Damas-Binard rękę i rzekł słabym głosem: „Cesarzowa jest bardzo łaskawa! Cesarzowa jest wzorem doskonałości! Z szlachetnością przebywała rozmaite stopnie swego życia, a dziś dowodzi wielkiego serca na wzniosłym stanowisku swoim. Chciej pan wyrazić jej moją wdzięczność.“

Stan zdrowia Berangera niepolepszył się niestety; podług ostatniego buletynu wydanego dziś zrana ma się chory znacznie gorzej niż wczoraj. Noc była bardzo niespokojna; słabość staje się coraz niebezpieczniejszą.

Jak donosi *Monitor algierski*, polegli lub zostali ranieni w walce z 24., 25. i 26. czerwca oficerowie: ze sztabu generał Mac-Mahou został postrzelony w prawe biodro; z 54. pułku liniowego zostało 7 ranionych, (między tymi podpułkownik d'Arriean), 1 poległ (kapitan Tarillon); z 2go pułku Zuawów 14tu oficerów ranionych, niektórzy ciężko; z 2go pułku cudzoziemców 3 ranionych, 1 poległ (kapitan Boutheyre); z 3go pułku Zuawów 1 raniony; z strzelców algierskich 1 raniony; z strzelców afrykańskich 1 raniony, z 13. batalionu strzelców pieszych 1 ciężko raniony.

Belgia.

(Księżna Orleańska w przejeździe.)

Bruxela, 6. lipca. Wczoraj przybyła owdowiała księżna Orleańska w towarzystwie obudwu synów swoich, hrabi Paryża i księcia Chartres z Akwisgranu do Ostendy, a zamtąd odplynęła do Dworu. Generałowie Changarnier, (który bawi w Mecheln) i Lamoricières towarzyszyli dostojnej pani do Ostendy, gdzie księżna była na śniadaniu u księżstwa Brabantu. Wieczorem powrócili księżstwo Brabantu do Laeken.

Włoscy.

(Zamach rozgaleziony. — Wypadki w Liwornie, w Genuy według dzienników włoskich — Emisaryuszów podejścia. — Wpływ na stosunki komunikacyjne. — Szczegóły powstania w Liwornie. — Reklamacya okrętu Cagliari. — Szynkownie w Genuy otwarte. — Pobyt Ojca św. w Modenie.)

O powstaniu w Genuy powiada genueński korespondent dziennika *Armonia*: „Zamach ten nie był wcale bez zmywy, jak mniemają niektórzy. Wypadki zaszły prawie równocześnie na rozmaitych punktach półwyspu włoskiego, ilość znalezionej broni, amunicyi i narzędzi zapalnych, miejsca nakoniec, gdzie składy te odkryte zostały, wszystko to stanowi jasny dowód, że musiał istnieć spisek szeroko rozgaleziony.“

Wypadki w Liwornie opowiada ten sam korespondent w następujący sposób:

„W Liwornie zaczęło się powstanie 30. czerwca o 7. godzinie wieczór rozbrojeniem i zamordowaniem dwóch karabinierów, którzy wzięli się do kłótni woźnicy z kilkoma Anglikami o zapłatę ceny jazdy. Głośna ich sprzeczka zwała wielu ciekawych; karabinierzy stawali w obronie woźnicy, nieobrażając jednak w niczem Anglików. Ale pomiędzy ciekawymi znajdowali się także spiskowi, którzy wystąpili w sprawie Anglików, rozbroili karabinierów i dwóch z pomiędzy nich zamordowali odebranymi szabłami. Stało się to w pobliżu głównej strażnicy; komenderujący oficer kazał natychmiast wyruszyć 40 ludziom, na których czele chciał przytłumić rozruch. Jeden z buntowników, których liczba powiększyła się tymczasowo, strzelił do niego z pistoletu; oficerowi udało się odtrącić pistolet szpadą. Żołnierze dali ognia i wszczęła się zwawa walka, w której powstańcy rozbiegli się. Jeden żołnierz został w walce zabity, kilku otrzymało rany. Z uciekających buntowników pojmano kilku uzbrojonych w sztylety i pistolety, jak w Genuy, i siedmiu rozstrzelano natychmiast. Także na innych punktach zaszły potyczki między wojskiem i powstańcami, i w ogóle zginęło do 30 ludzi z obu stron; liczba rannych ma być jeszcze znacząca.“

W Genuy znachodzą patrole dotąd jeszcze w portykach, po ulicach i t. p. porozrzucane pakiety z patronami, tercerole i t. p.

Z Genuy donoszą dodatkowo, że w forcie Diamante pojmano dwóch hersztów powstania.

„Zapewniają, — pisze *Corriere mercantile* — że mała banda, która napadła fort Diamante, zostawiła uciekając do 20 karabinów fabrykacyi zagranicznej. Żołnierze fortu zapewniają, że pomiędzy napaśnikami poznali Francuzów i Szwajcarów. Większa część skonfiskowanej broni jest wyrobem angielskim lub belgijskim.“

Z Liworny donoszą pod dnem 3. b. m.: „Jak się pokazuje teraz, chciano pieniędzmi nakłonić lud do powstania przez emisaryuszów, którzy bez wątpienia i w innych krajach włoskich musieli używać tych środków. Dzięki czujności władz zostały zniweczone wszelkie ich usiłowania, ale mimo to wywarły te wypadki szkodliwy wpływ na stosunki komunikacyjne, gdyż wiele florenckich i innych familii zagranicznych, które zwykle przepędzają lato u wód tutejszych, wstrzymało się dotąd z podróżą. Niepodlega jednak żadnej wątpliwości, że teraz, ufając czujności władz naszych, przybędą znowu do naszego miasta.“

Dziennik *Giglio di Firenze* podaje następujące szczegóły z Liworny:

„Do koszar artylerji przybyło między innymi 10 do 12 osób i żądały wydania działa. Gdy nieodpowiadano im wcale na to niedorzeczne żądanie, zaczęły strzelać ze starych strzelb i pistoletów. Wtedy uderzyło wojsko na insurgentów; pierzechnęli, a wkońcu widząc niepodobność ucieczki, schronili się do poblizkiego szynku, i myśląc więcej o tem, by zabijać, niż żeby ratować siebie, stawili zacięty opór. Wkrótce jednak poległi wszyscy. Na innym miejscu przypadł jeden tylko człowiek do strażnicy żandarmeryi, obsadzonej najmniej 12 ludźmi, i rzuciwszy się na najbliższego żandarma, pchnął go sztyletem w udo; żandarm zraniony sam go zastrzelił.“

Corriere mercantile donosi z Genuy z 4. b. m.: „Odkryto znowu dwa składy broni, jeden w pobliżu domu szalonych, a drugi w ogrodzie St. Andrea.“

Paropływ „Cagliari“ nie znajduje się w Neapolu, lecz podług depeszy z 3. b. m. w Gaccie. Administracya towarzystwa Rubattino poczyniła już kroki, by go odebrać, i jak słyhać, wysłała w tym zamiarze jednego z kapitanów swoich do Neapolu.“

— Szynkarze wina i innych gorących napojów w Genuy potwierdzali znowu swoje szynkownie.

Wiadomości o pobycie Jego Świątobliwości Papieża w **Modenie** są z 4. b. m. Festyny wyprawiane na cześć odwiedzin Ojca Świętego są bardzo świetne. Jego Świątobliwość zwiedzał kilka kościołów i instytucyj, wojskom modenskim udzielał błogosławieństwa apostolskiego i przyglądał się oświeceniom miasta z powozu, objeżdżając główne ulice.

Niemce.

(Kontumacya od granic austriackich zniesiona. — Przybycie Ich Mości Cesarstwa do Kissingen.)

Królewski rząd w Opolu powziawszy wiadomość, że zaraza była w obrębie rządu krakowskiego, tudzież w Śląsku austriackim zupełnie ustała, znosi kontumacyę na bydło w obwodach Neisse, Leobschütz, Neustadt i w Raciborzu, zaś co do obwodów Rybnik, Pless i Beuthen zachowywać się mają przepisy z 27. marca 1836.

Kissingen, 6. lipca. Dziś około godziny 7mej przybyli tu otwartym sześciokonnym powozem Króla bawarskiego Ich MM. Ce-

sarz i Cesarzowa Rosyi z synem i córką i w towarzystwie licznej świty. Wszyscy goście kąpielowi i prawie cała ludność miasta ozdobionego w kwiaty i chorągwie bawarskie, pruskie, rosyjskie i heskie, zebrali się w pobliżu ogrodu faszlenkowego i głównego gościńca, i witali dostojnych Gości cesarskich kilkakrotnie okrzykami radości. U wjazdu przyjmowali Ich Mości Cesarstwo obecni tu jenerałowie rosyjscy, hrabia Nesselrode, hrabia Kiselew, baron Budberg, pan Severin i inni w bogatych uniformach, a wkrótce wyjechali na powitanie Ich Mości Królestwo bawarscy. Około godziny 8. pojechał Cesarz w uniformie gwardyi rosyjskiej bez wszelkiej świty otwartym dwukonnym powozem do królewskiego hotelu, i oddał wizytę Ich Mości Królestwu.

Rosya.

(Utarczki na Kaukazie.)

Z Kaukazu nadeszły do stolicy nowsze doniesienia. Poruszenia zaczęte na prawem skrzydle linii kaukazkiej rozpoczęły się z początkiem maja. Wojska rosyjskie postanowiły w nowej kompanii uderzyć na górali z dwóch stron przeciwnych, t. j. od zachodu od niższego Kubanu i ze wschodu od wyższej Łaby. Chodziło przede wszystkim o to, aby koło Ada-Kum i nad Biełą uzyskać silne stanowisko obronne. Aby dopiąć tego zamiaru, zebrał jenerał-major Filipson swoje oddziały przy wsi Surowej nad niższem Kubanem, i po wybudowanym na przedce moście przeszedł rzekę na dniu 8. maja. Ciągąc niezauważnie wzgórzem pomiędzy niedostępnymi bagnami po obu stronach, stanął korpus rosyjski w następnym dniu w lesistej dolinie nad Ada-Kum, a żołnierze zabrali się zaraz do usypania obronnego obozu i wyrąbania lasów. Tymczasem Natuchajcy i Szapsugowie zgromadzili się w całej swej sile i poddali się rozkazom Sefer-Beja. Mając przy sobie kilka dział opianowanych w Anapie, podsunęli się gorale na kraniec lasu, i rozpoczęli ogień ku obozowi. Lubo służbę artylerzystów pełnili stambulscy emigranci, nie sprawiły strzały najmniejszego skutku, a gdy Rosyianie zaczęli odwzajemniać ogień, schronił się nieprzyjaciel cożywo w miejsce bezpieczne.

Po tej pierwszej utarce wysłał jenerał Filipson dnia 18go i 19go silny oddział pod wodzą pułkownika Łykowa, aby wyciąć las do szczętu. Rozkaz ten wypełniono do 22go, chociaż gorale dwa razy jeszcze nacierali z ręczną bronią, przeciwiąc się usiłowaniom Rosyan z jak największą zawziętością.

Drugi oddział uchwalonej wyprawy zaczętej zebrał się o kilka dni później nad Łabą u wsi Stanica Tengiskaja. W sile ośmiu batalionów i dwunastu sotni Kozaków przeszedł Łabę pod wodzą jenerał-majora Debout d. 13., a 15. rozbił już obóz nad Biełą, szukając w pobliżu wzgórza, przydatnego do założenia twierdzy. Gorale oszańcowali się silnie w ciasnym przesmyku mająkopskim, co jednak nie przeszkodziło, że prawie bez opora ustąpili z pola, a jenerał Debout mógł niebawem rekoneskować całą okolice bez najmniejszej przeszkody. Nicco niżej nad Biełą znajduje się już jedna twierdza rosyjska zwana Bieloreczenski, a gdy teraz zbudują drugą w tych stronach, to nie tak łatwo będzie już goralom podejmować swe zwyczajne napady łupieżkie. Dnia 23. odwiedził obóz nad Biełą książę Baryatynski w towarzystwie głównodowodzącego prawem skrzydłem linii kaukazkich jenerała Kozłowskiego, tudzież szefa sztabu osobnego korpusu kaukazkiego jenerała Milutyn. Wszyscy trzej jenerałowie bawili w obozie dwa dni, a przyjmowani od wojska okrzykami zapatu, oznaczali sami miejsce pod przyszłą warownię.

Nad brzegami mniejszej Łaby między twierdzami Psojajsk i Szadojsk znajduje się strażnica o 25 żołnierzach załogi. Czternastu Rosyan wyprawiło się zład po wodę, gdy w tem ze wszystkich stron zaskoczyło ich do 200 goral. Mimo tak przeważnej siły nieprzyjacielskiej powiodło się jednak Rosyanom ująć zasadzki z utratą samych tylko dwóch wiader drewnianych. Waleczny ten oddział należy do pieszego pułku sebastopolskiego, uformowanego niedawno z czarnomorskich kozaków. Nie tak szczęśliwie powiodło się innemu oddziałowi rosyjskiemu w pobliżu wsi Oglhy w północnym Daghestanie. Licząc 49 żołnierz, popadł w zasadzkę goral i nie uniknął zupełnej zagłady. Wkrótce potem dowiedział się jenerał-lejtana książę Orbeliani, że mieszkańcy z Salataru wybrali się na nową wyprawę łupieżką. Zgromadziwszy naprędce dwa bataliony dagestańskiego pułku, pospieszył książę Orbeliani w pogoń za nieprzyjacielem. Niebawem też udało mu się szczęśliwie dognać nieprzygotowanych, a po krótkiej walce rozprószyli się na wszystkie strony. Równocześnie podjął podpułkownik Łazarew, dowódca okręgu dargońskiego, nocną wyprawę w okolice twierdzy Ulli-Kan, a nie natkawszy nigdzie nieprzyjaciela, powrócił do Dargo z znaczną zdobyczą bydła.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 11. lipca. Cesarzowa przyjechała do Plombières. W książę Hessen-Darmsztadzki oczekiwany na 11. b. m. w Plombières. *Constitutionnel* twierdzi, że Ciału prawodawczemu nie zbierze się przed styczniem r. p.

Londyn, 10. lipca. Posiedzenie Izby wyższej. Bil za zydami odrzucono 175 głosów przeciw 138. — Rząd zaprzecza temu by wojska przeznaczone do Chin miały być użyte w Indyach.

Rzym, 8. lipca. Rozpoczęła się budowa kolei z Frascati do granic neapolitańskich.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 13. lipca. Według doniesień handlowych sprzedawano w drugiej połowie czerwca na targach w obwodzie *żółkiewskim, samborskim i sanockim* w przecięciu mecz pszenicy po 4r. 8kr.—3r.50kr.—3r.55kr.; żyta 2r.10kr.—2r.22kr.—2r.9kr.; jęczmienia 1r.57kr.—1r.35kr.—1r.40kr.; owsa 1r.27kr.—1r.7kr.—1r.kr.13.; hreczki 2r.3kr.—2r.—0; kukurudzy 0—2r.30kr.—2r.24kr.; ziemiaków 57kr.—1r.14kr.—1r. Cetnar siana kosztował 55kr.—40kr.—1r.3kr.; wełny 86r.—0—0. Sąg drzewa twardego 5r.17k.—6r.46k.—6r.10kr., miękkiego 4r.5kr.—4r.50kr.—4r.16kr. Za funt mięsa wołowego płacono 6 $\frac{1}{3}$ kr.—6 $\frac{2}{3}$ kr.—7 $\frac{1}{2}$ kr. i za mas okowity 27 $\frac{1}{2}$ kr.—49kr.—31kr. mon. konw.

(Targ ołomuniecki na woły.)

Ołomunie, 1. lipca. Na targ dzisiejszy przypędzili z Galicyi mianowicie Filip Freiberger z Radomyśla sztuk wołów 19, Berl Imerglück ze Stanisławowa 1 woła, Josel Rotter z Grybowa wołów 16, Mendel Kukuk z Dębicy 10, Markus Kometau z Kolbuszowy 15, razem 61 sztuk wołów. Wszystkie te woły z wyjątkiem 10, zostały pojedynczo rozprzedane w cenach prawie tych samych jak zeszłego tygodnia. Najwyższa cena za parę wołów w tuszy 960 \mathcal{E} mięsa a 140 \mathcal{E} łoju przypadła na 640 złr. w. w., zaś najniższa była 320 złr., na tuszy o 540 \mathcal{E} mięsa a 40 \mathcal{E} łoju. — Obliczono, że średnia cena wypada po 437 złr. na tuszę o 700 \mathcal{E} mięsa a 80 \mathcal{E} łoju.

Kurs lwowski.

Dnia 13. lipca.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	45	4	48
Dukat cesarski	4	47	4	50
Półimperyj zł. rosyjski	8	16	8	19
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galicyjsk. listy zastawne za 100 złr.	81	24	81	53
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	79	40	80	10
5% Pożyczka narodowa	84	15	85	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 10. lipca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 85 — 85 $\frac{1}{8}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 95 $\frac{1}{2}$ — 96. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — 96 $\frac{1}{2}$. Obligacje długu państwa 5% 83 $\frac{3}{8}$ —83 $\frac{7}{8}$, det. 4 $\frac{1}{2}$ % 73 $\frac{1}{4}$ —73 $\frac{1}{2}$, det. 4% 65 $\frac{1}{2}$ —65 $\frac{3}{4}$. Detto 3% 50 $\frac{1}{4}$ —51. Detto 2 $\frac{1}{2}$ % 42 $\frac{1}{4}$ —42 $\frac{1}{2}$, detto 1% 16 $\frac{1}{2}$ — 16 $\frac{3}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4 $\frac{3}{8}$ % 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 $\frac{1}{2}$ —88 $\frac{3}{4}$. Galic. i węgier. 5% 81 $\frac{1}{2}$ —81 $\frac{3}{4}$. Detto innych krajów koron. 86 $\frac{1}{2}$ —87 $\frac{1}{2}$. Obl. bank. 2 $\frac{1}{2}$ % 63 $\frac{3}{4}$ — 64. Pożyczka loter. z r. 1834 336 — 336 $\frac{1}{2}$. Detto z r. 1839 144 $\frac{1}{4}$ —144 $\frac{1}{2}$. Detto z r. 1854 109 $\frac{1}{4}$ —109 $\frac{7}{8}$. Renty Como 16 $\frac{1}{2}$ — 16 $\frac{3}{4}$. Galic. list. zastawne 4% 82—83. Półn. Oblig. Prior. 5% 89 $\frac{3}{4}$ — 90. — Glognickie 5% 82—83. Obligacje Dun. żegluga par. 5% 86 — —. Oblig. Lloyd (w srebrze) 5% 90—91. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 $\frac{1}{2}$ —110 $\frac{1}{2}$. Akcyi bank. narodowego 1011—1012. Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 241 — 241 $\frac{1}{4}$. Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 123 — 123 $\frac{1}{4}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 234 — 235. Detto półn. kolei 189 $\frac{1}{2}$ —189 $\frac{3}{4}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 263 — 263 $\frac{1}{4}$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wypłatą 30% 100 $\frac{1}{4}$ —100 $\frac{3}{8}$. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 105 $\frac{3}{4}$ —105 $\frac{7}{8}$. Detto cisiańskiej kolei żel. 100 $\frac{1}{4}$ —100 $\frac{3}{8}$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 248 $\frac{1}{2}$ —249. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 192 $\frac{3}{4}$ —193. Detto losy tryest. 102 $\frac{1}{2}$ — 103. Detto tow. żegl. parowej 579 — 580. Detto 13. wydania — — —. Detto Lloyd 403 — 405. Peszt. mostu łańcuch. 70 — 72. Akcyje młyna parowego wiedz. 60 — 62. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 27 — 28. Detto 2. wydania 37 — 38. Esterhazego losy 40 złr. 82 $\frac{1}{2}$ — 83. Windischgrätz losy. 28 $\frac{1}{2}$ —28 $\frac{3}{4}$. Waldsteina losy 29 — 29 $\frac{1}{2}$. Keglevicha losy 14 $\frac{3}{4}$ — 15. Ks. Salma losy 40 $\frac{1}{4}$ —40 $\frac{1}{2}$. St. Genois 37 $\frac{1}{4}$ —37 $\frac{3}{4}$. Palfego losy 39 $\frac{1}{4}$ —39 $\frac{3}{4}$. Clarego 38 $\frac{3}{4}$ — 39.

Amsterdam 2 m. 86 $\frac{1}{4}$ t. — Augsburg Uso 104 $\frac{3}{4}$ t. — Bukareszt 31 T. 263. Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. 103 $\frac{3}{8}$ t. — —. Hamburg 2 m. 76 $\frac{5}{8}$. — —. Liwurna 2 m. 104 $\frac{1}{2}$. — Londyn 3 m. 10-9 $\frac{1}{2}$. — Medyolan 2 m. 103 $\frac{3}{8}$. — Paryż 2 m. 121 $\frac{1}{2}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio — — 7 $\frac{1}{8}$. — Napoleondor 8 8 $\frac{1}{2}$ — 9. Angielskie Sover. 10 12 — —. Imperyjal Ros. 8 21.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 13. lipca.

Oblig. długu państwa 5% 83 $\frac{3}{8}$; 4 $\frac{1}{2}$ % —; 4% —; z r. 1850 —. 3 $\frac{3}{8}$ % —; 2 $\frac{1}{2}$ % —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 144. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcyje bank. 1010. Akcyje kolei półn. 1882 $\frac{1}{2}$. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żegluga parow. —. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcyje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 615 złr. Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 104 $\frac{5}{8}$ 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 103 $\frac{1}{2}$ 2 m. Hamburg 76 $\frac{1}{2}$ 2 m. Liwurna 104 2 m. Londyn 10 — 9 $\frac{1}{2}$. 2 m. Medyolan 103 $\frac{1}{4}$. Marsylia —. —. Paryż 121 $\frac{3}{8}$. Bukareszt 263 $\frac{1}{2}$. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 7 $\frac{3}{8}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 80 $\frac{1}{4}$. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 109 $\frac{1}{4}$. Pożyczka narodowa 85 $\frac{1}{8}$. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 262 fr. Akcyje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 240. Hypotekar. listy zastawne —. Akcyje zachodniej kolei żelaznej 200 $\frac{1}{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. lipca.

PP. Bogdanowicz Krzysztof, z Krakowa. — Dominikowski Kaj., z Łokiciec. — Czerwiński Stan., z Mieczyszczo. — Cywiński Łuc., z Strzelisk. — Gróblewski Max., z Turzanki. — Jasiński Józ., z Zablótowa. — Łokucijowski Ludw., z Żółkwi. — Niezabitowski Napoleon, z Nakła. — Rozwadowski Erazm z Kłodki. — Werner Karol, ces. ros. urzędnik, z Rosyi. — Zaklika Edward, z Stawczan.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. lipca.

Hr. Kalinowski Wład., do Bakowiec. — Hr. Stadnicki Juliusz, do Polski. — Hr. Starzyński Stan., do Derewnia. — PP. Łodyński Perf., do Lubienia. — Augustynowicz Sew., do Kniażego. — Cywiński Jędrz., do Delejowa. — Dolański Ludw., do Rakowy. — Łoziński Emanuel, c. k. adj. sądu obw., do Sambora. — Łukaszewski Łuk., do Czernicy. — Niezabitowski Kaj., do Pluhowa. — Postruski Józef, do Wojniłowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. i 12. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.10	+ 12.6°	83.1	zachodni	sl. jasno
2. god. popoł.	327.18	+ 17.2°	59.8	"	" pochmurno
10. god. wiecz.	327.15	+ 13.8°	83.7	"	" jasno
7. god. zrana	327.27	+ 13.7°	80.2	zachodni	sl. jasno
2. god. popoł.	326.83	+ 19.3°	51.6	"	" pochmurno
10. god. wiecz.	327.03	+ 14.4°	71.8	"	"

T E A T E S.

Dziś: Trzej występ pana Karola Treumann w komediach niem.: „Die falsche Primadona“ i „Heymann Lewy auf der Alm.“

KRONIKA.

Wyspa Ponza leży na zachód od Neapolu w odległości 30 mil włoskich od Gaety, 55 od Neapolu, 130 od Sapri i 270 od Geny. Książę Canosa stał tam obozem od roku 1806 do 1808, a Król Joachim zawarł na tej wyspie roku 1814 zawieszenie broni z lordem Bentink. Wysepka Ponza ma tylko 4 mil włoskich największej swej szerokości, a 1 milę włoską długości. Wraz z Palmarolą i Zannone tworzy jedną tylko grupę wysp z ludnością w ogóle 1500 dusz. Ponza jest miejscem więziennym dla mniej skompromitowanych więźniów politycznych, i ma nieliczną tylko załogę pod komendą jednego majora.

Sapri położone jest na końcu granic prowincyi Principato citiore, ma 2000 mieszkańców i znajduje się w pobliżu zatoki „di Policastro“; na wybrzeżu tamtejszem usypano jedną baterję nadmorską. Ruch rewolucyjny roku 1828 ztamtąd wyszedł; roku 1848 zabito w Sapri deputowanego Carducci, który rokiem wprzód zatknął w tamtych stronach choregię włoską. Sapri było też miejscem zebrania się korpusu armii wysłanego w lipcu roku 1848 pod wodzą generała Lanza przeciw insurekcyi.

— W miasteczku Sotteghem w Belgii odbyła się temi dniami świętna i uroczysta ceremonia. Dla uszkodzenia kruchty grobowej w tamtejszym kościele przenoszono z wielką okazałością pośmiertne zwłoki hrabi Egmonta i jego małżonki Sabiny bawarskiej, tudzież serca ich trojga dzieci do osobno zbudowanego grobowca. Trumnę hrabi nieśli najstarsi członkowie towarzystwa św. Sebastjana, które niegdyś samego Egmonta liczyło do swych członków i po dziś dzień zachowuje od niego bogaty naszyjnik, otrzymany w upominku. Trumnę hrabiny nieśli inni znaczniejsi członkowie gminy. Liczny zastęp różnych zwyczajnych w Belgii towarzystw i nieprzejrany napływ mieszkańców i gości z okolicy posuwał się świetnym orszakiem pogrzebowym wśród huku dziań, odgłosu dzwonów i uroczystych śpiewów duchowieństwa ku nowemu przebytkowi pośmiertnemu, a po skończeniu wszystkich, zwyczajnych ceremonii pogrzebowych wystąpił burmistrz z Sotteghem p. Ruyschaert z przemową do obecnych, sławiąc wysoce żywot zgasłego, i przypominając wymownemi słowy jego śmierć tragiczną.

— Strzyczek spuścizną. Rozkorzeniony po wszystkich krajach zabobon co do cudownej siły strzyczka po wiesielu przypisał niedawno o życie pewnego ubogiego wyrobnika w Francyi. Przeciśnięty nędzą obwiesił się nie-szczęśliwy, aby spuścizną swego strzyczka przyjść w pomoc potrzebnej rodzinie. „Bądź zdrowa kochana żono i wy dzieci kochani“ — pisał żegnając się ze światem — „niemogąc was wyżywić pracą, chcę was śmiercią moją w lepsze wprowadzić położenie. Pozostawiam wam cudowny środek, który przyda wam się do wszystkiego. Jestto mój strzyczek; podzielcie się nim pomiędzy sobą.“